

РЕШЕНИЕ

№ СП - 9

от 18.06.2021г.

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

на закрито заседание, проведено на 18.06.2021 г., след като разгледа фактите и обстоятелствата във връзка с Решение № 4534 от 04.07.2018 г. на Административен съд София-град по адм. дело № 3251 по описа за 2016 г., оставено в сила с Решение № 5699 от 16.04.2019 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 13909 по описа за 2018 г., установи следното:

На основание §17 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ЗИД на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.), с Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е установила нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в съответните решения на Комисията, приети до влизането в сила на посочения закон.

„Делектра-Хидро“ АД е обжалвало Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., в частта му по т. 1.6, с която е установено нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в т. 6 от Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР), в размер на 2 500 kWh, при определена цена – 112.48 лв./MWh, без ДДС, за микро водноелектрически централи (ВЕЦ) с помпи. Във връзка с подадената жалба е образувано адм. дело № 3251 по описа за 2016 г. на Административен съд София-град (АССГ), по което е постановено Решение № 4534 от 04.07.2018 г. за отмяна на Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР, в частта му по т. 1.6, в която е определено НСП на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в т. 6 от Решение № 010 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР в размер на 2500 kWh, при определената цена – 112,48 лв./MWh, без ДДС, за микро ВЕЦ с помпи.

Решението на АССГ е обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд (ВАС), въз основа на което е образувано адм. дело № 13909 по описа за 2018 г. С Решение № 5699 от 16.04.2019 г. на ВАС, Четвърто отделение по адм. дело № 13909 от 2018 г. е оставено в сила Решение № 4534 от 04.07.2018 г. на АССГ по адм. дело № 3251 от 2016 г., в частта му относно т. 1.6 от Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР.

В мотивите на своето решение АССГ е установил, че оспореният акт - Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., в частта му по т. 1.6, е издаден от компетентен орган, предвид разпоредбата на § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г., с която на КЕВР изрично е възложено да приеме решение, с което да установи НСП на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в съответните решения на Комисията, приети до влизането в сила на този закон. Следователно, компетентността за издаване на акта произтича пряко от законова правна норма. АССГ е направил извода, че процесното решение е прието в съответствие с изискванията на чл. 13, ал. 7, във връзка с ал. 5 от Закона за енергетиката (ЗЕ).

АССГ е приел, че решението е незаконосъобразно поради неспазване на установената форма и допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които представляват отменителни основания по чл. 146, т. 2 и т. 3 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК). В тази връзка АССГ посочва, че административният акт следва да съдържа мотиви – фактическите и правни основания за издаването му съгласно изискването на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК. В конкретния случай съдът е приел, че в оспорвания акт липсват фактически основания, въз основа на които да може да се установи по какъв начин е определен размерът на НСП на електрическа енергия по т. 1.6 от него.

Според АССГ, логическият анализ и тълкуването на разпоредбите на чл. 31, ал. 5, т. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), § 17 от ЗИД на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г. и § 1, т. 29 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗЕВИ сочат, че размерът на НСП на електрическа енергия следва да се установи от КЕВР въз основа на данните за средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност, които са послужили за определяне на съответните преференциални цени съгласно решението на КЕВР след приспадане на собствените нужди. В тази връзка АССГ посочва, че нито в оспореното решение, нито в доклад с вх. № Е-Дк-246 от 30.07.2015 г., нито в Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР се посочва какво е средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност, както и в какъв размер са собствените нужди.

АССГ е установил, че по делото липсват фактически данни и доказателства относно размера на НСП на електрическа енергия, въз основа на който са определени преференциалните цени съгласно Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР, както и относно обстоятелството дали в Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР този размер е установен по начина, посочен в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ. Според АССГ, на практика оспореното Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР е изцяло лишено от обосновка за това как и по какъв начин, въз основа на кои конкретни данни е установен с него размерът на НСП по т. 1.6, каквито мотиви липсват и в доклада и не могат да се изведат и от Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР. АССГ приема, че в Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР е посочена средногодишната продължителност на работа на централата – 43.38% годишна ангажираност или 3 800 работни часа годишно. В тази връзка АССГ посочва, че дори и да се приеме, че Комисията не провежда разлика между понятията „средногодишна производителност на работа“ и „средногодишна продължителност на работа“ и че двете понятия са идентични, поради което именно данните за средногодишната продължителност на работа на централите, посочени в Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР, са послужили за установяване на конкретния размер на НСП в процесното решение, остава напълно неясно дали и как са определени собствените нужди на електрическа енергия, които би следвало да се приспадат от средногодишното производство на електрическа енергия, съгласно формулата по § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ. АССГ е установил, че собствените нужди не са отразени като стойност, число и размер в Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР и в Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР, като не е посочена методика за определянето им.

На следващо място АССГ излага, че в случая данни за размера и начина, по който са изчислени собствените нужди на ВЕЦ не могат да се извлекат и от другите документи по преписката. С оглед липсата на доказателства за размера на собствените нужди на електрическа енергия, въз основа на който КЕВР е определила преференциалната цена и как същият е установен, според АССГ е невъзможно да се установи по какъв начин в оспореното решение КЕВР е достигнала до посочения размер на НСП в т. 1.6 от Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. В тази връзка АССГ не е кредитирал като доказателство по делото представените ценови модели, тъй като е счел, че не са налице данни тези модели да са част от административните преписки по издаването на Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР и на Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР. Предвид изложеното, съдът е преценил, че не може да бъде извършена проверка за спазване на изискванията на закона относно начина на определяне на НСП съобразно формулата, предвидена § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ.

Поради всичко гореизложено АССГ е приел, че Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР в оспорената му част по т. 1.6, е немотивирано, което представлява неспазване на изискванията на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК и съществено нарушение на административнопроизводствените правила, тъй като ограничава правото на защита на засегнатите от него лица и пречатства съдебния контрол върху неговата материална законосъобразност. Това според съда налага отмяна на решението в оспорената част поради наличието на отменителните основания по чл. 146, т. 2 и т. 3 от АПК.

Решение № 4534 от 04.07.2018 г. на АССГ по адм. дело № 3251 от 2016 г. е потвърдено с Решение № 5699 от 16.04.2019 г. на ВАС, Четвърто отделение, по адм. дело № 13909 от 2018 г., с което ВАС е възприел мотивите в първоинстанционното решение. Според ВАС, съдебното решение на АССГ е правилно, защото съответства на материалния закон.

Съгласно чл. 173, ал. 1 от АПК, след като обяви нищожността или отмени административния акт, съдът решава делото по същество, когато въпросът не е предоставен на преценката на административния орган. Извън тези случаи, както и когато актът е нищожен поради некомпетентност или естеството му не позволява решаването на въпроса по същество, съдът отменя административния акт и изпраща преписката на съответния компетентен административен орган за решаване на въпроса по същество със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона (чл. 173, ал. 2 от АПК).

С оглед изложеното, предвид отменителното съдебно решение, с което АССГ не е решил въпроса по същество, както и разпоредбите на АПК, КЕВР следва да се произнесе с ново решение за установяване на стойностите на НСП вместо отменената т. 1.6 от Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР при съобразяване на мотивите на съда. Това налага анализ на фактите и обстоятелствата, релевантни към момента на приемане на Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР, във връзка с фактите и обстоятелствата при приемане на относимото Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР за определяне на преференциална цена, в това число ценообразуващите елементи на преференциалната цена.

Предвид горното и след анализ на относимите факти и обстоятелства се установи следното:

Изменението на разпоредбата на чл. 31, ал. 5, т. 1 от ЗЕВИ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г., в сила от 24.07.2015 г.), създава задължение за обществения доставчик, съответно за крайните снабдителите, да изкупуват произведената електрическа енергия от възобновяеми източници (ВИ) по преференциална цена, за количествата електрическа енергия до размера на НСП на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциални цени в съответните решения на КЕВР. За обектите по чл. 24, т. 3 от ЗЕВИ определеното НСП не се прилага (чл. 31, ал. 5, т. 1, предл. 2 от ЗЕВИ).

С §16, т. 4 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.) е регламентирана легална дефиниция на понятието „нетно специфично производство на електрическа енергия“ в §1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ - средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност съгласно решението на КЕВР за определяне на преференциални цени след приспадане на собствените нужди.

Предвид горното, до посочените изменения на ЗЕВИ с оглед на това, че задължението за изкупуване на електрическата енергия от ВИ не е било поставено в зависимост от НСП на електрическа енергия, размерът на същото не е бил изрично посочван от КЕВР в диспозитивите на съответните решения за определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произвеждана от ВИ. Поради това, в § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.) е предвидено Комисията, в срок до 31.07.2015 г., в съответствие със ЗЕВИ да приеме решение, с което да установи нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в съответните решения на КЕВР, приети до влизане в сила на този закон – 24.07.2015 г.

В тази връзка е постановено и Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., с което по т. 1.6 е установено НСП на електрическа енергия, въз основа на което е определена преференциалната цена по т. 6 от Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР – 112,48 лв./MWh, без ДДС, за електрическа енергия, произведена от микро ВЕЦ с помпи, което е в размер на 2 500 kWh. След отмяната на т. 1.6 от Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., за КЕВР

отново възниква задължение за установяване на стойностите на НСП за тази група производители. Предвид дефиницията на НСП в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, решението за установяване на НСП има единствено констативен характер, тъй като с него се констатира стойности, заложи в предходни ценови решения на Комисията относно количеството електрическа енергия за група производители на електрическа енергия от ВИ. С решението не се определя нова стойност на НСП към настоящия момент, т.е. Комисията следва да посочи единствено размера, който е използван при първоначалното определяне на преференциалната цена на електрическата енергия. Решението за установяване на НСП препраща към ценовото решение, в което е определена преференциалната цена на групата производители - микро ВЕЦ с помпи, и в този смисъл няма самостоятелно значение извън това ценово решение. С решението на ДКЕВР за установяване на НСП за тази група производители не се изменя нито един от ценообразуващите елементи и съответно не се изменя и цената, по която се изкупува произведената от тази група производители електрическа енергия от ВИ. Същото се постановява еднократно и е валидно за целия период на действие на договорите, сключени между производителите на енергия от ВИ и съответните енергийни дружества.

Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. е окончателен административен акт, с който завършва производството по определяне на преференциални цени и съдържа правните и фактическите основания за определяне на преференциалните цени, включително посочване на определените от Комисията стойности на ценообразуващите елементи на цените за различните групи производители, посочени в решението. Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР е в сила, т.е. налице е стабилен законосъобразен административен акт, който е породил своите валидни правни последици, включително по отношение на ценообразуващите елементи. С т. 6 от Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г., считано от 01.04.2011 г., ДКЕВР е определила преференциална цена на електрическата енергия, произведена от микро ВЕЦ с помпи, в размер на 112,48 лв./MWh, без ДДС.

По силата на относимия към посоченото решение чл. 21, ал. 1 от Закона за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата (ЗВАЕИБ, отм.) ДКЕВР ежегодно до 31 март определя преференциални цени за продажба на електрическа енергия, произведена от възобновяеми или алтернативни енергийни източници, с изключение на енергията, произведена от водноелектрически централи с инсталирана мощност над 10 MW. Според ал. 2 на същата разпоредба, преференциалната цена на електрическата енергия, произведена от възобновяеми енергийни източници, се определя в размер 80 на сто от средната продажна цена за предходната календарна година на обществените или крайните снабдителите и добавка, определена от ДКЕВР по критерии в зависимост от вида на първичния енергиен източник съгласно съответната наредба по чл. 36, ал. 3 от Закона за енергетиката.

Съгласно чл. 19а, ал. 1 от Наредбата за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ, отм.) преференциалната цена на електрическата енергия, произведена от възобновяеми енергийни източници, се определя като не по-ниска от 70 на сто от средната продажна цена за предходната календарна година на обществените или крайните снабдителите и добавка, определена от Комисията съгласно приети от нея указания, по следните общи критерии, валидни за всички възобновяеми енергийни източници: вида на технологията, големината на инсталираната мощност и наличния ресурс на първичния енергиен източник. По отношение определянето на преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 MW, съгласно чл. 19а, ал. 2 от НРЦЕЕ, Комисията прилага и следните специални критерии: наличие на горен изравнител, който позволява непрекъсната работа на централата с номинална мощност най-малко два часа в денонощие и наличие на долен изравнител за централите, които работят по зададен от министъра на околната среда и водите месечен график за използване на водите на комплексните и значимите язовири. При определянето на преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от ВИ, се използват стойности на ценообразуващите фактори, които Комисията определя на основата на официални източници и на международния опит и коригирани в съответствие със специфичните за Република България обстоятелства.

Предвид посочените по-горе норми, приложими към датата на постановяване на Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР цената по т. 6 от това решение е формирана въз основа на конкретни ценообразуващи елементи. Тези конкретни ценообразуващи елементи са изчислени чрез изчислителен ценови модел - таблица във формат Excel, отразяваща начина на образуване на цената съгласно нормите на приложимото законодателство, съставена от свързани таблици с посочени изходни данни и конкретните стойности, с формули и връзки между тях, формирали ценообразуващите елементи, въз основа на които са изчислени преференциалните цени, включително заложеното за производство количество електрическа енергия. Поради това и предвид формулите и връзките между тях в модела, промяната на който и да е конкретен изходен параметър би довела до промяна на съответния ценообразуващ елемент, съответно до различна стойност на определената преференциална цена. В този смисъл само една конкретна стойност на всеки отделен изходен параметър, както и на ценообразуващ елемент, може да формира определената от ДКЕВР цена с Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г., в частта по т. 6. Например: Ако собствените нужди бъдат променени, в резултат ще се изменят заложените нетни количества електрическа енергия и съответно изчислената преференциална цена.

Поради горното и факта, че Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г., в частта по т. 6, е влязло в сила, то всяко преразглеждане на неговите ценообразуващи елементи и съответстващите им изходни данни съставлява преразглеждане на административния акт на Комисията, което е недопустимо.

Съгласно дефиницията по § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, КЕВР следва да установи НСП въз основа на средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност съгласно съответното решение за определяне на преференциални цени след приспадане на собствените нужди. В приложимото законодателство, действащо към момента на приемане на Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г., а и към настоящия момент липсва законова дефиниция на понятието „средногодишно производство на електрическа енергия“. По отношение на понятията средногодишна производителност и средногодишна продължителност на работа, е от значение, че изменението на разпоредбата на чл. 31, ал. 5, т. 1 от ЗЕВИ (обн. ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) е създадо задължение за обществения доставчик, съответно за крайните снабдители, да изкупуват произведената електрическа енергия от възобновяеми източници по преференциална цена, за количествата електрическа енергия до размера на определената средногодишна продължителност на работа, съгласно решението на КЕВР за определяне на цена на конкретната група производители, но законодателят не е въвел легална дефиниция на понятието „средногодишна продължителност на работа“. До влизането в сила на посочените изменения на ЗЕВИ, в диспозитива на решенията на Комисията за определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произвеждана от ВИ, не е посочвана средногодишната продължителност на работа на инсталацията, за която се отнася съответната преференциална цена, като тя фигурира единствено като елемент при изчисляването на цената. При определянето на преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от ВИ, се взема предвид производителността на инсталацията според вида на технологията и използваните ресурси, съответно наличния ресурс на първичния енергиен източник. С оглед изложеното, при определянето на преференциалните цени, в своите решения КЕВР е отчитала като елемент средногодишната продължителност на работа на съответните групи производители във връзка с останалите нормативно установени елементи на ценообразуването. Определянето на елемента средногодишна производителност на работа е във връзка с техническите и икономическите параметри, които оказват влияние при формирането на преференциалните цени на електрическата енергия. В тази връзка, при изчисляването на всички преференциални цени на електрическата енергия, произведена от ВИ, регулаторната практика на Комисията през годините е била да отчита наличния ресурс на първичния енергиен източник и съответно специфичното производство на електрическа енергия от 1 kW мощност на обекта, което обуславя определянето на средногодишната продължителност на работа в решенията за преференциални цени на електрическата енергия от ВИ въз основа на данни за пълните ефективни часове на работа на инсталацията, т.е. часовете на работа при съответната гарантирана мощност на инсталацията за отделните

години на експлоатация. Количествата нетна енергия представляват произведение на средногодишната продължителност на работа и мощността на отделната централа. Изложените по-горе аргументи се съдържат в становище относно регулаторната практика при определяне на преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, прието от КЕВР с решение по Протокол № 82 от 11.05.2015 г., т. 9, видно от което в решенията на КЕВР за определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произведена от ВИ, размерът на средногодишната продължителност на работа е определен като пълни ефективни часове (часове на работа при номинална мощност).

Изчисляването на цената на електрическата енергия, произведена от микро ВЕЦ с помпи е направено при следните изходни параметри: инвестиционни разходи от 1100 €/kW на инсталирана мощност; средногодишни експлоатационни разходи в размер на 15,10 лв./MWh електрическа енергия, като тези данни са на база осреднени отчетни данни от действащи ВЕЦ с инсталирана мощност до 10 MW или 38 хил. лв. годишно; заложен разход за амортизации в размер на 4% годишна амортизационна норма, при среден живот на дълготрайните активи - 25 години, изчислени при прилагане на линеен метод; средно претеглена норма на капитала от 7,53%; произведена енергия годишно при 2 500 работни часа годишно - 2501 MWh. При анализа на влиянието на отделните фактори, с най-голяма тежест за равнището на цената са размерът на инвестиционните разходи и средната годишна производителност, зависеща от прогнозните пълни ефективни часове на работа на гореспоменатите технологии за производство на електрическа енергия.

По отношение на другия елемент от дефиницията за НСП – **собствените нужди** следва да се има предвид, че според § 1, т. 6 от ДР на ЗЕВИ, енергия за собствени нужди е количеството енергия, потребявана при работата на съоръженията и инсталациите, чрез които се осъществява производството на енергия от ВИ. Енергията за собствени нужди, която се потребява при работата на съоръженията и е необходима за тяхната работа, не следва да се закупува от крайните снабдители и обществения доставчик, а същата се произвежда при работен режим на тези съоръжения и инсталации, т.е. производителите използват за захранване на съоръженията и инсталациите на централите си произведената от тях електрическа енергия. Енергията за собствени нужди за съответната група централи представлява количествата енергия за покриване на технологичните нужди за централите и е заложена като % (процент) от брутното производство на електрическа енергия от различните видове централи - фотоволтаични, вятърни, ВЕЦ и от биомаса. Процентът собствени нужди е приложим спрямо съответната група производители и се определя въз основа на данните, които КЕВР събира служебно във връзка с изчисляване на инвестиционните и експлоатационни разходи на централите съобразно вида на технологията и нейните специфични технически показатели, при определяне на преференциалните цени през годините. Следователно, при отчитане на размера на собствените нужди Комисията е взела предвид не само данни за средногодишната продължителност на работа от официални източници, при използване на средни стойности за страната, а и съответните технически стандарти.

При определянето на преференциални цени за съответната група електрически централи, единият от компонентите - средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност, се съдържа в съответните решения на КЕВР, а другият компонент – енергията за собствени нужди, представлява част от това производство, поради което по същността си се съдържа в него. В този смисъл данните за технически и икономически параметри се извличат от ценовите решения и съответните ценообразуващи елементи на определената преференциална цена за изкупуване на електрическа енергия от ВИ, по групи производители. В допълнение следва да се има предвид, че действащите към момента на приемане на Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. разпоредби на ЗВАЕИБ, отм., във връзка с НРЦЕЕ, отм., не са регламентирали изискване за отделно, самостоятелно посочване в ценовото решение на количеството електрическа енергия за собствени нужди, извън нормативно регламентирания ценообразуващи елементи, какъвто е и производителността на инсталацията според вида технология и използваните ресурси. Въпреки, че количеството за собствени нужди не е изрично самостоятелно посочвано, то е вземано предвид при

определяне на преференциалната цена. Предвид изложеното, в ценовия модел за изчисляване на преференциалната цена по т. 6 от Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. са посочени собствени нужди в размер на 0 %.

Следва също да се има предвид, че в действащото законодателство към приемане на Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г., а и към момента липсва изискване, определена методика или начин за определяне на стойността на собствените нужди, залегнали в решения на КЕВР за определяне на преференциални цени на електрическата енергия от ВИ. В този смисъл въпросът е от преценката и в рамките на оперативната самостоятелност на Комисията при отчитане вида на възобновяемия източник, вида технология, производителността на инсталацията според вида технология и използваните ресурси и други според ЗВАЕИБ, отм. и НРЦЕЕ, отм.

За нуждите на определянето на преференциалните цени за произведената електрическа енергия от ВЕЦ, Комисията е извършила анализ и проучване относно технико-икономическите параметри на видовете енергийни съоръжения според различните видове хидроенергийни технологии, в зависимост от мащаба, дизайна, строителната конструкция и конфигурация на хидромеханичната система и електромеханичните компоненти. Върху инвестиционните разходи на водноелектрическите централи огромно влияние оказват статичния напор на централата, конфигурацията на хидромеханичната система, както и дебита на водния отток.

Малки водноелектрически централи, дефинирани в отчетите на Европейската общност, са електрическите централи по-малки от 10 MW, генериращи електрическа енергия от преобразуването на потенциала съдържащ се в течащи води на реки, канали и потоци. В тази връзка, водноелектрическите централи са класифицирани по воден пад и по конфигурация (схема) на изпълнение на водните турбини.

Предвид класификацията по воден пад, по отношение на групата електрически централи микро ВЕЦ с помпи, следва да се има предвид, че цената на инвестицията за изграждането на този тип инсталации е по-ниска, спрямо цената за останалите групи водноелектрически централи. В тази връзка по отношение на техническите и икономическите параметри при определянето на цената на електрическата енергия за групата електрически централи микро ВЕЦ с помпи след извършен анализ на ценообразуващите елементи е установено, че предвид приложения размер на инвестиционния разход от 1 100 евро за 1 kW инсталирана мощност, групата електрически централи микро ВЕЦ с помпи **са с еднаква инвестиционна стойност при изграждането на единица мощност** с групата водноелектрически централи, описана в предходни ценови решения на Комисията и ползващи преференциалната цена в размер на 97,12 лв./MWh. Във връзка с изчисляване на цената по т. 6 от Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР в предходните ценови решения са отразени стойностите на добавките по чл. 21, ал. 2 и ал. 3 от ЗВАЕИБ. Добавката се определя в размер 80 на сто от средната продажна цена за предходната календарна година на крайните снабдителите и добавка, определена от Комисията, по критерии в зависимост от вида на първичния енергиен източник съгласно съответната наредба по чл. 36, ал. 3 от ЗЕ. Според ал. 3 на чл. 21 от ЗВАЕИБ, добавката за следващата календарна година не може да бъде по-малка от 95 на сто от стойността на добавката за предходната календарна година. По отношение на данните, въз основа на които са изчислени преференциалните цени на електрическа енергия, произведена от възобновяеми енергийни източници и по-конкретно за групата електрически централи по т. 6 от Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г., следва да се има предвид, че преференциалната цена е образувана на база 80% от средната продажна цена за предходната календарна година и добавка в размер на 95% от добавката за предходната календарна година в утвърдените преференциални цени със съответните решения на КЕВР, както следва:

С Решение № Ц-015 от 31.03.2008 г. по т. 9, считано от 01.04.2008 г., Комисията е определила преференциална цена на електрическата енергия, произведена от ВЕЦ с инсталирана мощност до 10 MW, в размер на **97,12** лв./MWh, като цената е формирана при **80%** от средната продажна цена за 2007 г. (в размер на 68,49 лв./MWh) на обществените или крайните снабдителите изчислената добавка е в размер на 54,79 лв./MWh и добавка от 42,33 лв./MWh в размер на 95% от добавката за предходната календарна година.

С Решение № Ц-04 от 30.03.2009 г., по т. 1, считано от 01.04.2009 г., ДКЕВР е преизчислила цената на електрическата енергия, произведена от ВЕЦ с инсталирана мощност до 10 MW, в размер на **105,00** лв./MWh, формирана при основен размер 64,40 лв./MWh, представляващ **80%** от средно продажна цена за 2008 г. на обществените снабдители и добавка от 40,60 лв./MWh в размер на 95% от утвърдената с Решение № Ц-015 от 31.03.2008 г. добавка.

С Решение № Ц-018 от 31.03.2010 г., по т. 1, считано от 01.04.2010 г., ДКЕВР е преизчислила цената на електрическата енергия, произведена от ВЕЦ с инсталирана мощност до 10 MW, в размер на **110,79** лв./MWh, формирана при основен размер 72,22 лв./MWh, представляващ **80%** от средно продажна цена за 2009 г. на обществените снабдители и добавка от 38,57 лв./MWh в размер на 95% от утвърдената с Решение № Ц-04 от 30.03.2009 г. добавка.

С Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г., по т. 6, считано от 01.04.2011 г., ДКЕВР е класифицирала отделни групи ВЕЦ, включително микро ВЕЦ с помпи и в тази връзка е изчислила преференциалната цена на електрическата енергия произведена от микро ВЕЦ с помпи в размер на **112,48** лв./MWh. Разходно-образуваната цена е формирана при основен размер 75,84 лв./MWh, представляващ **80%** от средно продажна цена за 2010 г. на обществените снабдители и добавка от 36,64 лв./MWh в размер на 95% от утвърдената с Решение № Ц-018 от 31.03.2010 г. добавка.

Въз основа на горното и след извършен анализ и класификация на видовете енергийни съоръжения според различните видове хидроенергийни технологии, техническите и икономическите параметри при определянето на цената на електрическата енергия за групата централи, съгласно Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. в частта му по т. 6, са представени в следната таблица:

№	Показатели	Мярка	През първата година	общо за периода на изкупуване
1.	НЕТНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ	MWh	2 500	37 514,70
2.	ОБЩО РАЗХОДИ	ХИЛ.ЛВ.	124,00	1 857,00
2.1.	за експлоатационни	ХИЛ.ЛВ.	38,00	566,00
2.2.	за амортизации	ХИЛ.ЛВ.	86,00	1 291,00
3.	ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ	ХИЛ.ЛВ.	155,81	1 657,01
4.	НЕОБХОДИМИ ГОДИШНИ ПРИХОДИ	ХИЛ.ЛВ.	279,81	3 514,01
5.	NPV НА КОЛИЧЕСТВАТА	7,53%	2 500	23 698,81
6.	NPV НА ПРИХОДИТЕ		279,63	2 301,61
7.	ЦЕНА	лв./MWh	97,12	97,12

Заложените стойности в ценовия модел по т. 6 от Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. през първата година отразяват нетна електрическа енергия в размер на 2 500 MWh, след приспаднати собствени нужди. Общо за периода на изкупуване на електрическата енергия, произведена от микро ВЕЦ с помпи, количествата електрическа енергия са в общ размер на 37 514,70 MWh, като отразяват осреднен режим на работа на централата. Поради това, преференциалната цена в размер на 97,12 лв./MWh е формирана като резултат от дисконтираните необходими годишни приходи в размер на 2 301,61 хил. лв., разделени на дисконтираното нетно количество електрическа енергия за целия период на задължително изкупуване в размер на 23 698,81 MWh, изчислени при дисконтов фактор, равен на нормата на възвръщаемост от 7,53%. Видно от ценовия модел към горепосоченото решение средно годишната продължителност на работа на централата е 2 500 часа или годишна ангажираност – 28,55%, т.е. 2 500 часа от 8760 часа годишно. Поради това, средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност е 2 500 kWh. В тази връзка годишното производство за групата централи е изчислено при отчитане на средната инсталирана мощност и коефициента на ангажираност на централата, като размерът на пълните ефективни часове на работа на ВЕЦ е в пряка зависимост от специфичните

климатични особености в България. Преференциалната цена за микро ВЕЦ с помпи, е формирана при такъв размер на необходимите годишни приходи, който покрива всички разходи, необходими за производството на заложените количества нетна електрическа енергия, които от своя страна представляват произведение на пълните ефективни часове на работа и мощността на съответната централа, с приспаднати собствените нужди.

Въз основа на горното и при прилагане на начина за установяване на НСП по § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, НСП за микро ВЕЦ с помпи въз основа на което е определена цената по т. 6 от Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР - 112,48 лв./MWh, се установява, че то е същото като при групата електрически централи по т. 9 от Решение № Ц-015 от 31.03.2008 г. на ДКЕВР, за които е определена преференциалната цена в размер на 97,12 лв./MWh. В тази връзка НСП се изчислява, както следва:

- **1,00 MW** - номинална мощност на ВЕЦ, намираща се в групата на микро ВЕЦ с помпи;
- **2 500 часа** - продължителност от време на номинална работа на инсталацията;
- **28,55% = 2 500 часа/8 760 часа** - коефициент на ангажираност;
- **2 500 MWh = 1 MW*8 760*28,55%** – брутно произведена електрическа енергия за година – Ебр, след приспаднати собствени нужди;
- **0,00%** - електрическа енергия за собствени нужди за година;
- **0,00 MWh = 2 500 MWh*0,00%** - електрическа енергия за собствени нужди за година;
- **2 500 MWh = 2 500 MWh - 0,00 MWh** - нетна електрическа енергия за година;
- **2 500 kWh = 2 500 MWh/1,00 MW**- нетно специфично производство.

В тази връзка и след преглед на ценообразуващите елементи, въз основа на които е определена преференциалната цена за микро ВЕЦ с помпи по т. 6 от Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР в размер на 112,48 лв./MWh, без ДДС, се установява нетно специфично производство на електрическа енергия в размер на 2 500 kWh, при средногодишна производителност на работа на централата 2 500 kWh/kW, с приспаднати собствени нужди.

Установеният размер на НСП на база на определената преференциална цена по Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г., в частта по т. 6, не променя, нито намалява утвърдените с ценовото решение приходи, необходими на съответното енергийно дружество, попадащо в тази група производители, за покриване на разходите му, включително инвестиционните, както и за осигуряване на нормата на възвръщаемост, определена в ценовото решение на Комисията. При реалното прилагане на определените от Комисията преференциални цени всеки инвеститор има възможност да постигне различна доходност в зависимост от индивидуалното управление на инвестиционния проект.

В допълнение към гореизложеното, по-висока стойност на НСП над заложената в решението за определяне на преференциална цена в частта по т. 6 от Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г., при определената с това решение преференциална цена, би довело до реализиране на по-висока възвръщаемост от тази, утвърдена с ценовото решение разумна норма на възвръщаемост и съответно до получаване на прекомерна помощ, която би била несъвместима с вътрешния пазар. От друга страна, ако се измени размера на собствените нужди и съответно размера на НСП, при запазване на стойностите на останалите ценообразуващи елементи на преференциалната цена, в т.ч. инвестиционни и експлоатационни разходи, поради стабилния характер на Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. в частта по т. 6, няма да има промяна на признатата от КЕВР възвръщаемост и приходи за тази група производители на електрическа енергия от ВИ.

Предвид гореизложеното и на основание § 17 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.), във връзка с чл. 31, ал. 5, т. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници и § 1, т. 29 от Допълнителните разпоредби на Закона за енергията от възобновяеми източници, и чл. 173, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс, във

връзка с Решение № 4534 от 04.07.2018 г. на Административен съд София-град по адм. дело № 3251 от 2016 г., оставено в сила с Решение № 5699 от 16.04.2019 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 13909 по описа за 2018 г.,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

Р Е Ш И:

Установява, считано от 31.07.2015 г., нетно специфично производство на електрическа енергия в размер на 2 500 kWh, въз основа на което в Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР, в частта по т. 6 е определена преференциална цена в размер на 112,48 лв./MWh, без ДДС, за микро водноелектрически централи с помпи.

Решението подлежи на обжалване пред Административен съд София-град в 14-дневен срок.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

РОСИЦА ТОТКОВА